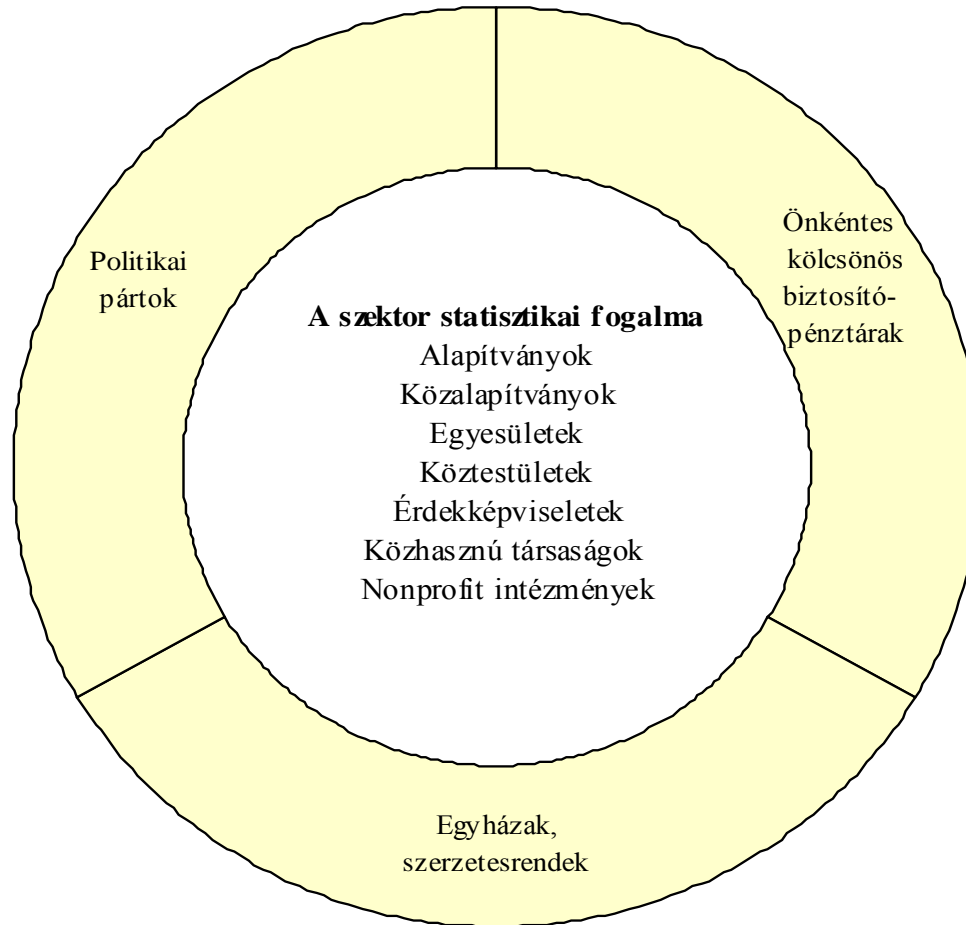

Non-profit vállalkozások

Vállalkozási alapismeretek

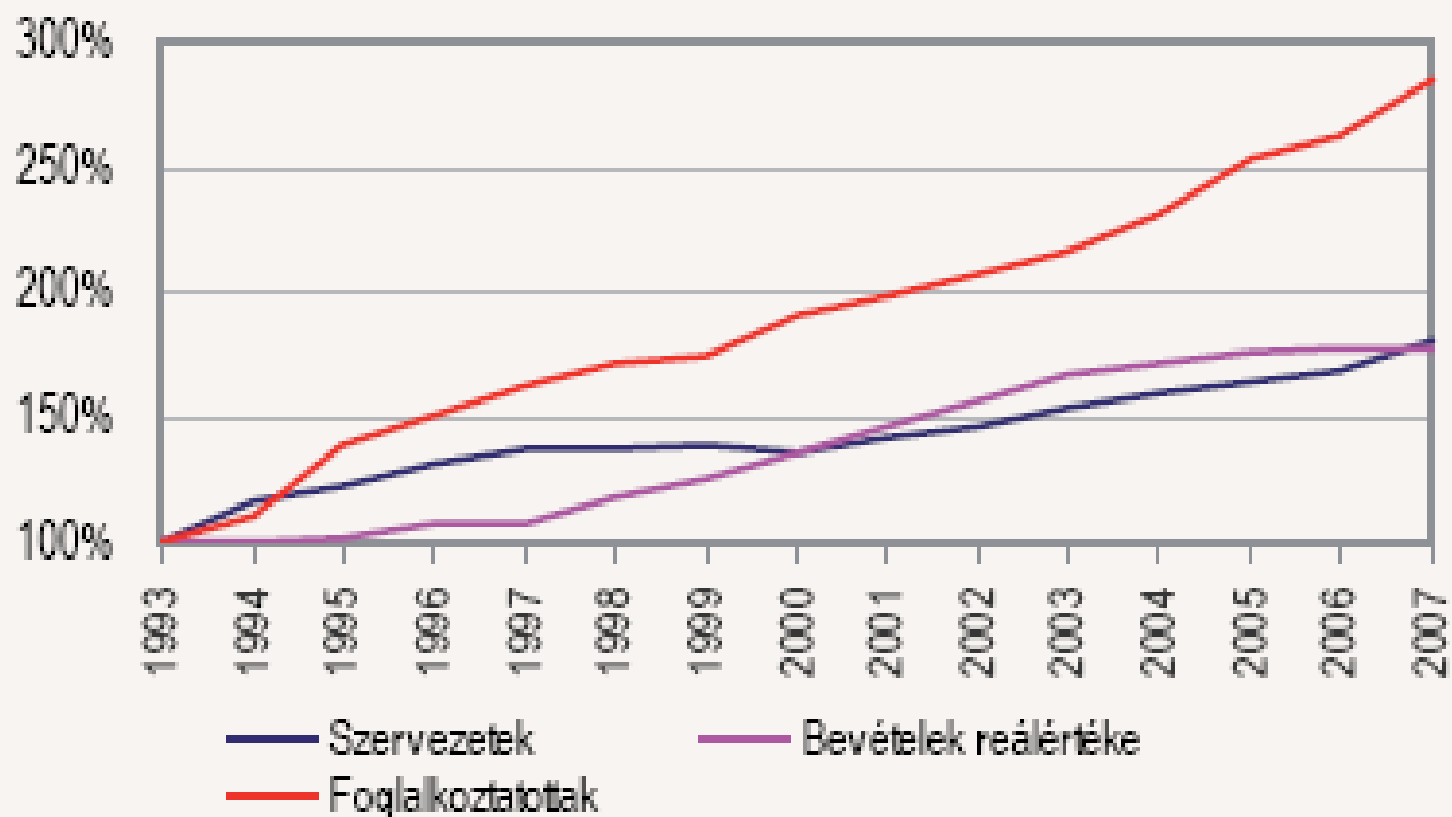
4. Előadás

Onyestyák Nikoletta

A nonprofit szektor

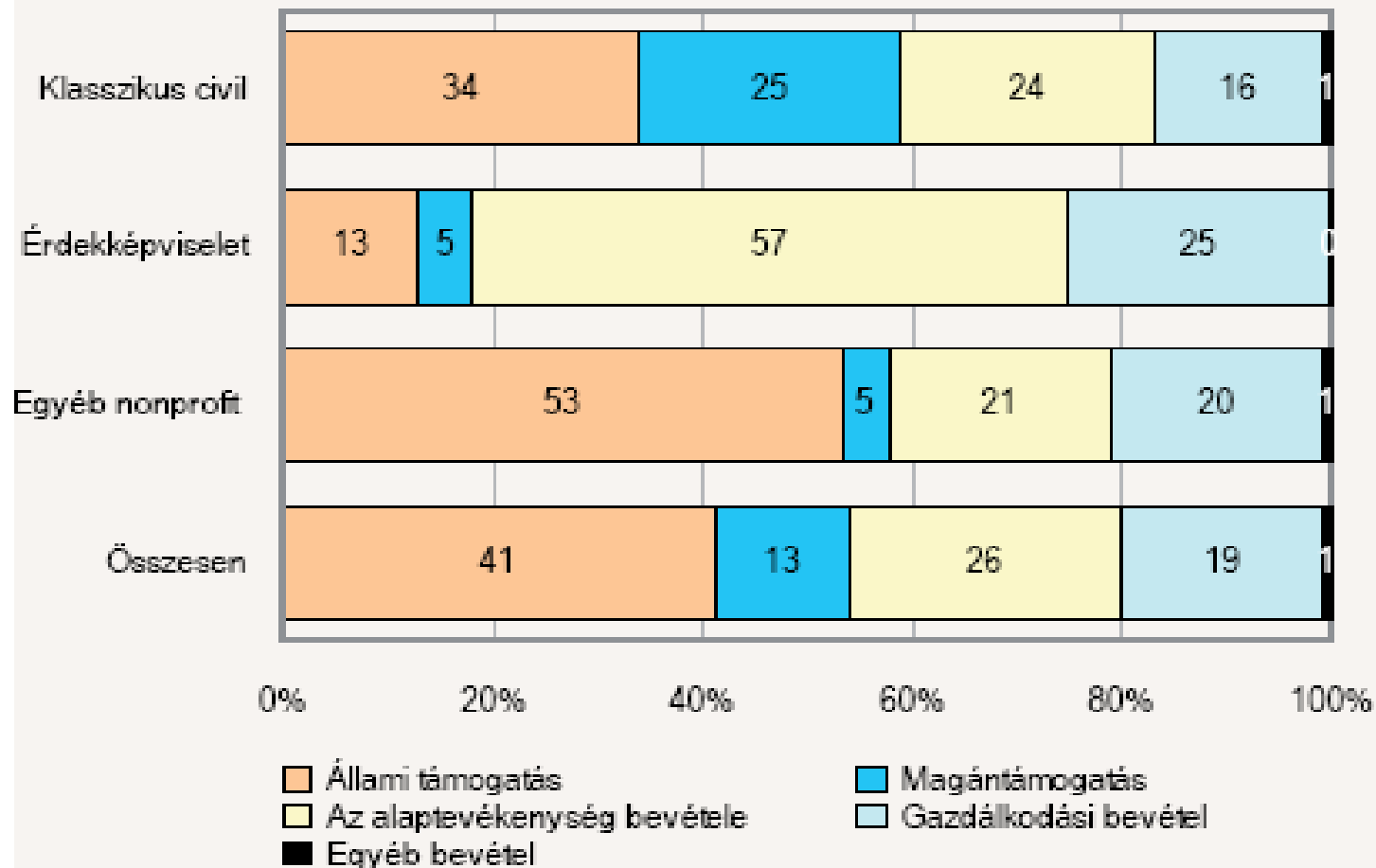

A nonprofit szektor fejlődése (1993=100%)

3.ábra

A nonprofit szervezetek bevételeinek megoszlása források szerint, 2007

Jellemzői:

- a profitszétosztás tilalma
 - a kormánytól való függetlenség, a magánszektor része
 - intézményesültség, önálló jogi személyiség
 - önkéntesség, öntevékenység, jótékonyág, civil kezdeményezés
 - pártpolitikai tevékenység kizárása
 - egyházi szervezetekben zajló hitéleti tevékenység kizárás
-

Elnevezések:

- **NGO** (non-governmental organization): az államtól és a politikától való elhatárolódást emeli ki.
 - **Civil szervezetek** : az állampolgári kezdeményezések fontosságát hangsúlyozzák.
 - **Öntevékeny (voluntary) szervezetek** vagy társadalmi önszerveződések
 - **Harmadik szektor**: az intézmény együttes önálló szektorként való megjelenésének hangsúlyozása
 - **Jótékonyági szervezetek**: ez a meghatározás a közjót szolgáló jelleget, közhasznúságot, közösségi célokat, motivációkat hangsúlyozza
-

A nonprofit szervezetek szerepe:

a. társadalmi

- a demokrácia intézményei,
- megjelenítik az autonóm , szabad cselekvés jogát, a civil társadalmi törekvéseket és a pluralizmust

b. gazdasági:

- a piacgazdaságok tökéletesítésének eszköze,
- mérhető gazdasági teljesítményt hoznak létre,
- megjelennek mint foglalkoztatók és
- a redistribúciók fontos intézményei
- az állami elvárások és a piaci igények összehangolása

A nonprofit szervezetek szerepe II.

Politikai:

- a hatalmi döntések befolyásolói,
 - kontrolljai,
 - jól működő társadalmakban számottevő aktorok (az állampolgári részvétel szervezeti kereteit hozza létre)
-

Nonprofit szervezetek lehetnek:

- adományozó (zömmel alapítványok, közalapítványok)
 - adománygyűjtő (alapvetően alapítványok)
 - szolgáltatásokat gyűjtő (alapítványok, egyesületek, közhasznú társaságok)
 - érdekvédelmi szervezetek (egyesületek, köztestületek)
 - felhalmozási célú, önsegélyező jellegű (főként egyesületek)
 - társadalmi érintkezést szolgáló (egyesületek)
 - korábbi államigazgatási tevékenységet átvállaló köztestület
-

A nonprofit szektor jogi szabályozásának legfontosabb elemei:

	Egyesület	Köztestület	Alapítvány	Közalapítvány	Non-profit társaság
Alapítók	Jogi és magánszemélyek	Törvény	Jogi és magánszemélyek, kivéve az országgyűlés, kormány, helyi önkormányzatok	Országgyűlés, kormány, helyi önkormányzatok	Jogi és magánszemélyek
Csatlakozás lehetősége, tagság	Belépés önkéntes, befogadás az alapszabály szerint	Törvényben előírt kötelező tagság vagy önkéntes belépés	A csatlakozás önkéntes, elfogadása alapító okirat szerint	A csatlakozás önkéntes, elfogadása alapító okirat szerint	Társasági jog szerint
Cél, alaptevékenység	Alapszabályban meghatározott cél	Tagsághoz kapcsolódó közfeladat	Tartós közérdekű cél	Jogszabály alapján állami vagy önkormányzati feladat	A társadalom közös szükséglete kielégítése
Gazdasági tevékenység lehetősége	Csak kiegészítő tevékenységként	Az alapító törvénynek megfelelő	Csak kiegészítő tevékenységként	Csak kiegészítő tevékenységként	Elsődleges tevékenység
Jogi személyiség megszerzése	Bírósági bejegyzés	Bírósági bejegyzés	Bírósági bejegyzés	Bírósági bejegyzés és hivatalos közzététel	Cégbírósági bejegyzés
Törvényességi felügyelet	Ügyészség	Az alapító törvényben megjelölt hatóság	Ügyészség	Ügyészség és Állami Szám-vevőszék	Cégbíróság
A vagyon sorsa megszűnés után	Alapszabály rendelkezése, vezetőség döntése szerint, azok hiányában közérdekű célra	Alapító törvény szerint	Alapító okirat rendelkezése, bírósági döntés alapján hasonló célú alapítványba	Az alapító döntése szerint	A gazdasági társaságokról szóló törvény szerint
Megszüntetés	Feloszlás, egyesülés, felosztatás útján	Törvénnyel	Alapító okiratban meghatározott cél megvalósul, idő eltelik, feltétel bekövetkezik, ill. megszüntetés egyesítés útján	Közfeladat-ellátása iránti igény megszűnt, vagy más módon hatékonyabban kielégíthető	A gazdasági társaságokról szóló törvény szerint

Közhasznú társaság – közhasznú szervezet

- A közhasznú társaság – jogi személy (volt), ma non-profit társaság
 - Közhasznú szervezet –szervezetek minősítését jelenti.
-

Közhasznú szervezet – nonprofit társaság

- A non-profit társaság létesítésének szabályai lényegében megegyeznek a kft.-re vonatkozó szabályokkal → 500 000 forintos alaptőke
- gazdasági tevékenységet végezhetnek közhasznú feladatuk ellátása érdekében – de a keletkezett eredményt az alapítók között nem oszthatják fel.
- A nonprofit gazdasági társaság nem alakítható át nyereség orientált gazdasági társasággá

A nonprofit gazdasági társaság létesítése

- Nonprofit gazdasági társaság bármely társasági formában alapítható és működtethető
 - A bejegyzési kérelem benyújtásáig minden egyes pénzbeli hozzájárulásnak legalább a felét a társaság javára be kell fizetni
 - Ha a pénzbeli hozzájárulások teljes összegét a társaság alapításakor nem fizették be, a fennmaradó összegek befizetésének módját és esedékességét a társasági szerződésben kell meghatározni.
 - A társaság cégbejegyzésétől számított egy éven belül valamennyi pénzbeli hozzájárulást be kell fizetni.
-

Közhasznú szervezettelé minősíthető

- társadalmi szervezet, kivéve a biztosító egyesületet és a politikai pártot, valamint a munkáltatói és a munkavállalói érdek-képviselői szervezetet,
 - alapítvány,
 - közalapítvány,
 - közhasznú társaság,
 - köztestület (ha a létrehozásáról szóló törvény azt lehetővé teszi),
 - országos sportági szakszövetség,
 - nem költségvetési szervként működő felsőoktatási intézmény,
 - közhasznú tevékenységet ellátó szociális szövetkezet,
 - a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság, a Felsőoktatási és Tudományos Tanács
-

Közhasznúvá minősítés

- A területileg illetékes bíróságon kell kérelmezni
- Közhasznú vagy kiemelten közhasznú minősítést lehet kérni – csak az egyik fokozat jelölhető meg

Közhasznú tevékenységek

- az egészségmegőrzés, betegségmegelőzés, gyógyító-, egészségügyi rehabilitációs tevékenység;
- a szociális tevékenység, családsegítés, időskorúak gondozása;
- a műemlékvédelem;
- a tudományos tevékenység, kutatás;
- a nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés;
- a természetvédelem, állatvédelem;
- a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése;
- a fogyasztóvédelem;
- a rehabilitációs foglalkoztatás;
- az ár- és belvízvédelem ellátásához kapcsolódó tevékenység;
- a bűnmegelőzés és az áldozatvédelem

Kérelmezés – működés szabályai

LÉTESÍTŐ OKIRAT (alapszabály vagy alapító okirat), mely tartalmazza, hogy :

- közhasznú tevékenységet folytat,
- a tagokon kívül más is részesülhessen a szervezet közhasznú szolgáltatásaiból
- elért eredményét nem osztja fel,
- közvetlen politikai tevékenységet nem folytat,
- a vezető tisztségviselők összeférhetetlenségére vonatkozó szabályokat betartja
- a felügyelő szerv létrehozására, működése
- éves beszámoló jóváhagyásának módját

NYILVÁNTARTÁS – vezető szerv döntései, illetve annak tartalma, időpontja, hatálya, a döntést támogatók és ellenzők számaránya, az érintettekkel való közlési módja, a nyilvánosságra hozatal módja

BETEKINTÉS RENDJE, A KÖZHASZNÚ SZERVEZET NYILVÁNOSSÁGA

- a működés szolgáltatásai igénybevétele módjának
- beszámolói közlésének módjáról.

BEFEKTETÉSI SZABÁLYZAT

NYILATKOZATOK (képviselő, vezető és felügyelő szerv tagjai, nyilatkozat az éves bevételről stb.)

Közhasznúsági beszámoló

- a számviteli beszámolót;
 - a költségvetési támogatás felhasználását;
 - a vagyon felhasználásával kapcsolatos kimutatást;
 - a cél szerinti juttatások kimutatását;
 - a központi költségvetési szervtől, az elkülönített állami pénzalaptól, a helyi önkormányzattól, a kisebbségi települési önkormányzattól, a települési önkormányzatok társulásától és mindezek szerveitől kapott támogatás mértékét;
 - a közhasznú szervezet vezető tisztségviselőinek nyújtott juttatások értékét, illetve összegét;
 - a közhasznú tevékenységről szóló rövid tartalmi beszámolót
-

Sportszervezetek típusai

- Elsősorban az alapítási eljárásban és a működésben térnek el – néhány sportágban a szövetség írja elő:
 - Sportegyesület – csak ez részesíthető állami (önkormányzati) támogatásban
 - Sportvállalkozás
-

Sportvállalkozás

- Sportvállalkozás kizárólag korlátolt felelősségű társaság illetve részvénytársaság formában alapítható. (a fogyatékosok sportja és a szabadidősport területén közhasznú társaság keretében is szervezhető)
 - Sportvállalkozás esetében a fő tevékenység természetesen sporttevékenység.
-

Vállalkozások a sportban Szj - számok

- 32.30 Sportszergyártás
- 47.64 Sportszer-kiskereskedelem
- 77.21 Szabadidős sporteszköz kölcsönzés
- 85.51 Sport, szabadidős képzés
- 93.1 Sporttevékenység
 - 93.11 Sportlétesítmény működtetése
 - 93.12 Sportegyesületi tevékenység
 - 93.13 Testedzési szolgáltatás
 - 93.19 Egyéb sporttevékenység